

DEPENDENTS: SUBSCRIPTION RATES:

За кожен зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Отже, вся проблема Європейської Оборонної Спільноти була головним об'єктом атак не тільки совєтської пропаганди, але й совєтської дипломатії, увійшла в свою критичну стадію. Франція видигнула свої застереження та „поки-вільні“ не у формі категоричного домагання, а тільки як основу для дальшої дискусії. В цій справі скликало на Брюссель наради міністрів закордонних справ договірних країн, вони саме складають тепер іспит за Європу. Від результату цього іспиту великою мірою залежатиме, чи Західна Європа буде об'єднана, сильна і вільна, як того хоче Америка, чи вільний світ, чи розбита, ослаблена і готова на чергове жертву від дано плянкованій більшовицької агресії.

Ці теми заторкує дуже цікава стаття в офіційному органі баварського уряду, „Баваріше Штаатсцайтунг“ з 17 липня ц. р., підкреслюючи вже своїм заголовком головну думку: „Росія і совєтський імперіалізм“. Ця стаття написана під враженнями наукової конференції в Тундінгу, улаженої Американським Комітетом звільнення від большевизму, чи пак його Інститутом для дослідження історії і культури СССР, що відбулася 5-7 липня ц. р., про що були вже у нас своєчасно вичерпні відомості. Названий Американський Комітет розіслав до преси статтю з „Баваріше Штаатсцайтунг“ в англійському перекладі, поручаючи її увазі, але її застерігаючи, що він, Комітет, не погоджується з усім погля-

даєм цілі німецької статті.

Стаття безумовно дуже цікава. Вже на вступі вона стверджує, що чимраз частіше говориться, що совєтська експансія — це давній великоросійський імперіалізм, який тільки тепер удосконалюється і здобуває більші успіхи, ніж має їх Іван Лютин чи Петро „Великий”. Совєтський Союз, мовляв, став політичним спадкоємцем царизму у його законородно — політичних концепціях, а у внутрішній політиці провадяться старорежимну політику в національній ділянці, русифікуючи уярмлених народи. Проте сама стаття не займає своєї позиції, чи вона поділяє цю, як вона каже, теорію. Вона тільки правильно підкреслює, що утожожнювання СРСР з Росією вносить часто баламутство, бо величезна частина совєтських громадян „мають із росіянами стільки ж спільного, як аргентинці, або балінезці”. Автор статті цілком солідаризується з поглядами англійського професора Сетона-Ватсона, який на конференції в Туїдінгу виступав проти генералізування поняття Росія і росіяни. Визначаючи беззастережно принципове право під'ярменим народам самовизначення своєї долі, автор зрештою промовчує, заскільки деякі з цих уярмлених народів вже визначили себе. Він згадує про першість ніби — ліберальну національну політику Леніна і пізніший терор Сталіна проти штучний голод в Україні і винищування людності Казахстану. Зате, визнаючи, що в комуністичному режимі росіяни грають „домінуючу роль”, він не утожожнює росіян із панівними в СРСР комуністами, повторює проросійську тезу, що „росіяни і неросіяни є однаково жертвами” совєтського режиму, і стверджує, за Сетоном — Ватсоном, що й екстермінаційна політика совєтської Москви ведеться в ім'я не російського шовінізму, а тоталітарних способів правління. На підтвердження своєї тези, автор покликається на експеримент із творенням „совєтської нації”: „росіяни, однакові як і не-росіяни і взагалі всі народи у світі являють собою масу, що її місять для тієї цілі”.

Туїдінгська конференція, мовляв, дійшла була до правильного висновку, за яким заявлялись всі без винятку її учасники: що основна тенденція совєтського змагання до опанування світу не змінилася. Ця небезпека загрожувє всьому людству. З цього погляду, автор даєбач найбільший успіх Туїдінгської конференції у тому, що росіяни і неросіяни зібрались бути там „для розумної розмови і для проламання бар'єру пересудів”.

Читаючи цю німецьку статтю, український читач почував те саме, що при відчитуванні різних дотеперішніх програм і елорбатів Американського Комітету Визволення від більшовизму. Почувається, що автори таких статей і елорбатів безумовно зробили вже постцв в пізнанні правдивого обличчя Сходу Європи, але все ще його не

Ярослав Курдидик

Від довгого вже часу діє т. зв. Воєно - Торговельна Місія, яка виконує різні завдання, головню закуповує необхідні товари, зброю для армії, що входить у склад НАТО. Вона розпоряджас величезними сумами грошей, саме вона замовила в Італії різного озброєння на десятки мільйонів доларів.

Як можна здогадуватися з цілі цих замовлень нас поприле завдання: 1. Не лишити допомоги Італії у її господарській скруті, але й перекласти цю «закордонну допомогу» в форму продукції якою Італія могла б амортизувати частину цієї допомоги. 2. Приєднати симпатії італійського громадянства, — яке під впливом внутрішньої комуністичної пропаганди ставиться до альянсу не лише байдуже, але дуже частіше неприхильно. 3. Включити

4. Щоб уявити собі, як тоді виглядало б продукція й її доставка з цих індустріяльних осередків варто навести приклад з недавнього минулого. Коли італійська армія дістала секретний наказ обсадити провінцію Феррара, яку охопив був страйк селянських

Газом у нарадах заступлени 48 країн. Тема, яку мають обговорити всебічно на з'їзді, це: «Христос — надія світу».

Поки що збиралась делегація Світової Ради Церков в Іванстоні, відбувся в Америці з'їзд церковних деномінацій, які не виключають не тільки об'єднання християнства, але навіть і повороту католицизму, тобто вселенськості апостольської традиції Церкви. Такий з'їзд під назвою «Міжнародний Католицький Конгрес» відбувся з початком серпня в Шікаго, скликаний деномінаціями, що визнають необхідність походження спискової влади

що не економічно, а релігійні справи є найважливішими чинником у протидії комунізму». Крім того потвердив релігійному радикалізмові не сприяти комунізму, бо релігійний радикалізм розкладає саму релігію, злишаючи на її місці суспільний радикалізм, як підложжя комунізму.

Перепреджена такими голосами відповідальних чинників, американська суспільність матиме нагоду слідкувати за ходом нарад і вирішенням справи об'єднання християнськїх сил для спротиву безбожницькому комунізму.

Однією рукою московські більшовики розгойдують дзвін пропагандийної "російсько - української дружби", а іншою, щоб заспокоїти своїх великодержавних шовіністів, випишують формули традиційного російського імперіалізму. Хто ще має хоч найменший сумнів у тому, що Україна для сучасних кремлівських імперіалістів - тільки "Южний Россией", як перерахує московських журналіст "Вокруг Света" за травень і червень цього року. Наприклад, в числі п'ятиом (за травень й. п.) на останній сторінці читач знайде такий заголовок до статті Сергія Маркова: "Дослідження давности Цивільної Росії".

але чому ви розчарувались.
— Не любите подорожі?
— Я б не сказала, я навіть дуже її люблю, лише мене трохи поінформували. Сказали, що їзда триватиме найдовше дві години. Тим часом, як бачу, це лише половина правди...

Вона нахилилась до світла, яке вливалось крізь вікно, і глянула йому в очі. Шойно тепер він міг добре оглянути її єлисінове обличчя з великими, темносиніми очима. Говорючи, вона весь час усміхалась і перехилила голову, при чому її кучеряве волосся обрамлювало ніжно, начеб нестило, оце трішки напудроване лице до речі, зовсім зайво тому, що її молода шкіра була ніжніша за пудру.

— Ви справді не курите?
Йому зробилось душно: прекрасна нагода закурити!

— Ні!

— І ніколи не курили в житті?..

— Ні, ніколи не курили.

(Закінчення на 3-ій сторінці)

— Але тепер спробуйте, правда?.. — і простягнула йому руку з папірцесами.

Жадібно глянули його очі

й він, мимовільно промовивши — „спробую“... — захопив папірську.

I. Коваль

Р Е Н Е

(1)

У переділлі поїзду Монтен-Брежестгаден, який мав відійти за п'ять хвилин, розмістилось п'ять пасажирів. Одно порожнє місце займала жінка з торбинка, а її власниця раз-у-раз виглядала крізь вікно, вичікуючи. Юрій, протискаючись крізь переділлі, вчинився біля порожнього місця і спитав: „Зайняте?“

Для старушки повернулися словами і здивигнули раме-нами, а мужчина, з грубим, червоним носом, potwierd-и.

Юрій поставив валізку й, фтерши спійтале чоло від державної спени, пристав біля порожнього місця.

Річка другого мужчини до-ччугається його й, коли Юрій додержує голову, мужчина додержує шиязав на порожнє місце. Мовода шника зоряна стини й пошла на по-ділка.

Юрій подякував і примістився біля вікна. Сусідка втекла, синіми очима дивилась на нього поглядом, подібним до погляду молодого хлопця, що слухав оповідання. Темні кучері обрамлювали її обличчя, а великий, прямий ніс зраджував чужинське походження.

Дві старшукі й мужчина з червоним носом, пильно міряли її кожний рух, коли вона нишпорила в торбинці.

Дівчина, відчувачучи цікаві погляди, які хотіли відкрити їй мовчанку, відхилила літвий плеч, що звисав у кути, і закрила тім обличчя.

Поїзд рушив і в переділ влетів заблуканий вітер, сподобуючи дихоту й вигнання, що тріє вікно. По хвідині замиготіли бльокі домі, званища і, змивавшись у тінах дерев і городищ, злились в

одну, сіру масу, запахнувшись і з погородю відвертаючи обличчя, лишилися байдуже в даліні. Поїзд, постукаючи гарячою сталлю, прожогом проскакуєчи дороги, мости, лістів, немов розгнуданих кінь на вільну прохолоду в зелені поля. Дерев, пізнаючи його, немов дівчата, вималювали листям на прощання чорному дикунові, який, дівчі на день, сполохував їхню заміриність у весняній красі.

Юрій повинни грудьми вдихати свіже повітря, задивляючись крізь вікно. Його сусідка слідувала за ним прижмуреними очима, і кожний раз, коли очі Юрія зверталося на неї, відрухоуво замилкала їх, адаючи, що спить. Крізь відхилене вікно продирався лідкий червоний вітер і розмарювало його волосся, як наречена. Він потону в спогадах і забув про сусідку. Коли поїзд промчав через декілька станцій не зупиняючись, він пригадав собі, що за ним лягло 60 кілометрів дороги. Пригадавши собі, що має ще одного папіроса в кишені, кинувся жадібно за

ним, але переконався, що помилився. В кишенях було пусто, як в печері. Навіть пороку не міг знайти пальців... Сусідка зауваживши його неспокій, догадалася, що він не має що курити. Добувши з торбинки папіроску, вона закурила. Легкий клубок диму звинувся над головою Юрія і в ніс зайшов запах, — ох цей проклятий запах, за якого він дав би зараз найбільше суму грошей... Можже поцастує? Ні, вона дурна! Вона не знає товариства, це мабуть дочка якогось твердолобого, грубошкірого скупара. Папіроска раз-у-раз тягнула папіроску, а він ловив її образ. „Ні, я помилився, вона не є поганого жінкою, вона напевні має тришки довгий ніс, але він дуже відповідає її ніжному, стеганому обличчю. Зате очі горять юністю й жадою кохання"... Він знає її очі, вони надто пристрасні, щоб не побачити їхньої жадою. Він заважав, що вона починає довше світити папіроскою, запалюючи сутінь її світлом. Ще один смієний, з-підлобистого погляд юності,

зустрість з її очима. Вона закрила повіки і сховалась знову в кутку. Потім вийняла знову папіроску й закуривла. Недовжурком. Знову свіжий дим підніс до носа Юрія і розчудив наливля слини, як і Юрій проковтнув з гіркістю. Юрій відчув ненависть до цієї особи. І коли він почав вишукувати в її обличчі риси несамока, тоді вона простягла руку й попросила його. Він був заскочений, цього ніяк не сподівався і механічно промовив: "дякую". Вона схватила руку й втиснула її знову в кутку. Йому зробилося жаль за пахучим димом, якого він зрікся добровільно, навіть з погордою, начеб його ненавидів. Чейже це такий прекрасний дим, який дає спокійно полегш душі в одну мить, і йому мимоходом капнула сліна. Обтерши уста хусточкою, він підняв високо голову, а очі його пролегли якоюсь гордістю мужчини. Жалював лише, що цього нічого не міг бачити з присутніх у темряві, яка окутала пасажирів. Раптом із задуми збудив його нічний, несподіваний голос сусідки.

— Скажіть будь-ласка, чи слідує на станція Райхенгаль?

— Просту? — якось механічно вирвалось.

Повторила.

— Ні, це Прин!

— Дякую!..

Його здивувало це питання. Чейже до Райхенгалю цілих дев'яност кілометрів, це неможливо, щоб вона помилилась. „Так, вона чужа й вперше їде по цій лінії“ майнуло в голові...

Поезд зупинився.

— А це яка станція? — спитала знову.

— Траунштайн.

— А чи далеко ще до Райхенгалю?

— Дві години їзди, — відповів відважно.

— Невже?

Вона різко викрикнула це якимсь дитячим, жалібним голосом.

— Цілих дві години...

— Ви вперше мабуть туди їдете?

— Так, я зовсім не знаю дороги й боюсь, щоб не проминула, а тим часом ви мене розчарували!..

— Я зовсім цього не хотів,

